

L. Chr. Pedersen.
Sagfører,
Aalborg.

Fremlagt i Aalborg Købstads
Skifteret den 18/9 1902.

Hvorimod Ligning er der ikke for Skifteretten tilføjet. End-
lig at fordele konkursboet, tillige. Om nogen Forbudshaver
til byens R. R. H. l. Skift. 3 253 bliver en Ting, for sig
9. 25/1002

28/8 02. R. H.

Aalborg Købstads Skifteret!

Som antagen Medhjælper i Konkursboet Mogens M.
Uhrenholts Konkursbo tillader jeg mig herved til Efter-
levelses af Konkurslovens § 79 at afgive følgende Indberet-
ning.

Tallentens er født den 15. Oktober 1876 og allena neppe
nok 26 år gammel nu. Efter at have Lært Kolonialhand-
delen her i Byen, har han været Commis delvis i Randers og
delvis i Hjørring og var navnlig i sin sidste Plads Tid
til væsentlig omfattet med småt Spekulationer i Korn,
Tønderstoffer og ogsaa indenfor Kolonialhandelen. -
Tallenten er af velkøbt og velhavende Rindeslægt og har
saaledes fra Børn og Ungdommen af ikke været vant til
at mangde noget i økonomisk Henseende, uden at han
dog derfor er bleven voldsomt eller forkølet opdraget. -
Han har 6 Søskende.

Allerede i sin Commis-tid var han bleven forlovet, og
skønt han endnu ikke var 25 år gammel (han fik
Tilladelsesbeviset) paabegyndte han den 8. Juni
1901 den Kolonialforretning her i Byen, som han allena
drev, indtil han opgav sig for til Konkursbehandling
den 20. Juni d. A.

Forretningsskabet er neppe heldigt begyndt, og den
deri drevne Forretning har for vores Forstand for Mod-
gang; Tallentens Formand gik saaledes ogsaa fallit og

Forretningslokalitet havde siden da husebaet ledig
i langere Tid, og som Følge heraf vare alle tidligere ^{Finan-}
der borte.

Tallentun havde ikke selv opgjort Kontanter af ^{nuværende}
værdig Betydning, men beholdt et kontant Læm paa 500 Kr.
af sin senere Svigerfader, af samme Broder et Læm paa
300 Kr. og af sin Fader et Læm paa 500 Kr., disse 1300
Kroner var altsaa i alt væsentlig hans kontante Midler,
hvormed han startede Forretningen, der strakte fra Begyndelsen
af og ogsaa senere hen blev drevet i alt væsentlig
som Kontantforretning, uden at Tallentun dog af denne
Grund satte Prisene paa Varerne særlig ned eller reklamerede
de ukollegialt i nogen Maade; jeg tror endog at turde
sige, at han i Almindelighed var velanset i blandt
Kollegaer, og man betragtede ham i Almindelighed som en
særlig Mand, der nok skulde klare sig og som Tod for
Tod ved Tid og Paapassenhed arbejdede sig fremad, og som
naarhij ikke forvilde noget som helst, men som trodsmod
levede meget stille og sparsommelig med sin Huske, med
hvem han giftede sig i November af September 1901.

Et Husholdning fik han ogsaa hele Tiden Stille af
forskellig Art fra Hjemmet, der ligger ca. 1/2 Mil udenfor
Aalborg.

Hans Husleje har saa godt som hele Tiden været ialt
1700 Kr. om Aaret.

Forretningen gik jovent, fremad, saaledes at den smaa
nedlægs Omsetning fra 800 Kr. i den første Maaned var
vokset til ca. 2500 Kr. i den sidste ^{Maaned}, Forretningen blev
drevet. Der var herefter at domme al Udseende til, at
Forretningen vilde ^{have} kunnet svare sig godt nok med Ti.

den.

Tallentun passede selv-samme med en lille
Larling og en ring Karl-Torretning og var i samme
fra Morgenslet Aften, saa at denne Grund kan
sikkert vist bebrjdes ham, og selv om hans Fader nu
og da maatte laane ham Vokaler, naar det kuest, var
Torretningen dog sikkert ved at have overhalet sin
Omrygts ijsdom og bleven stabil, naar blot Tallentun havde
holdt sig til Torretningen alene og passede den, som
han gjorde. —

Ung og ikke tilbøjelig erfaren som han var, kunde
han imidlertid ikke modstaa Tristelsen ^{af manglende} Tid
ogsaa ad anden Vej, nemlig gennem Spekulationer, som
senere blev hans Ruin. — Han var — som nævnt — ikke
ukendt med Spekulationer fra sin sidste Connis-plads
og mente ogsaa at have nogen Indsigt deri, og da han saa
Gang efter Gang blev animeret af de fra Spekulationsfirmas
i Bjørnshavn udsendte Agenter, der pressede paa og stille
de ham lige Udsigten ^{for sig} af Guld at tjene, kunde han
inderfor Tristelsen, som han dog var af den bestemte
Mening, nok skulde bringe ham Ulykke, og som han ingen
sind havde kunnet sig tilsmælsesvis skulde bringe ham
i den Ulykke, som den senere viste sig at gøre. —

Han samlede dog en hel Del Beretninger og Oplysninger
om Haffemarkedet fra paalidelige Kilder, og kommede
efter til det samme Resultat, som saa mange forinden ham
i Aar, at den absolut ikke kunde være ved at købe
Haffe, da denne aldeles sikkert maatte stige i den
nærmeste Tid. —

Paa den første Haffepast, som var paa 125 Tønder

1 d 120 kr, men han straks begynder, og dette animerede ham yderligere, og Agenterne vare ikke inde til at benytte sig deraf, saaledes at Talleu i Løbet af November 1901 og de paafølgende 4 og 5 Maanedes havde købt ialt 1375 Solke Klæde til forskellige Tider og hos forskellige Tømrere og til forskellige Priser og af forskellige Qualiteter.

Da Talleu var kommen saa langt ind i Klæde, Spekulationer, begynder Prisen pludselig at falde paa en for uroligende Maade og blev ved dermed, og samtidig viste det sig nemlig for Talleu at den Klæde realiseres, da han dog derved maaske havde kunnet begynde sig paa en Del, og havde det da været et nogenlunde overkommeligt Beløb, havde Talleu sikkert faaet sin Fader til at trods til og betalt samme, men saaledes som Forholdene nu udviklede sig, og Klædeklæbet næsten var uberegnelig, vel mellem 10000 og 15000 kr., vilde Talleu forstaaeligt nok ikke have med det at gøre, og Tølgemaaen var den, at Talleu maatte opgive sig paa den Konkursbehandling.

1 Efter den nu paaserede Tilangerealisering af Konkursboets Hæder m. v., vil dette ialt vel indbringe en god 5000 kr., men er Talleus Kreditorer - bortset fra Klæde Spekulationer - en ca 14000 kr., hvoriblandt faar af Talleu og af Bekendte og Venner godt en 4000 kr., saa Talleu nu maa jo sikkert have været indvundet, selv om Klæde Spekulationer ikke vare komne til, men dette er noget, som vel nok altid vil være Tilfældet med en bejævnede forretning, hvor Fremtiden ikke har noget navn, vordis at bejævnede med men maa laane sig frem straks.

1 Da Grund af Forretningens Beskaffenhed end

Kontantforretning er Bogholderiet ikke meget omfattende.
Kontoret i den autoriserede Hovedbog er senere overført i
en saakaldet Risikobog, men ibrig mener jeg, at der
ikke i nogenstaaende kan udsættes noget paa hans Regn-
skabsbogen, som jeg trostmod, maa anses for at være i
den mest ministeroverdige Ordre. —

Den Tilsideordelse af den med Konkurslovens § 46
praalagt Forpligtelse kan der efter Forholdets Natur ikke være
Tale. —

Om der efter det foran anførte er Forhold til Hede,
som kan begrunde criminel Undersøgelse mod Skuldneren,
maa beraa paa et Ørin af den afdøde Skifters, som for
haabentlig maa kunne faa et Indblik i Forholdene gen,
men det foran anførte. —

Professoren paa Grund af dets Leveemaade og højst Spil
vil der efter Talletens økonomiske og stille Liv neppe
være Tale, da saa har levet af mere ministeroverdige Klæder.
Tilbage er altsaa kun eventuelt Ansvaret paa Grund af
Talletens Spekulationer, og her afhænger det alt af et Ørin
over, om disse har været af den Natur, at den derved skabte
Risiko maa kunne siges ikke at have været i For-
hold til hans Formue. —

Det Bedømmelsen heraf maa der fornødt siges
sig ham til, at det sikkert er under ganske ekstraordi-
nære — for selv mere erfaring alene Forretningssmand
neppe fornødt siges — Forhold, at Risikoer er blevet
af det Omfang, som den er her. —

Harde den indskrænket sig til et mindre, over-
skueligt Tab, havde Talleten sikkert fundet
den fornødne Høtte hos sin velstaaende Lader,
der efter Talletens bestaaende Hæning baade kunne

de, og vilde have hjulpet ham med Kontanter i saa
Fald: —

Jeg har det Indtryk af Faltenten, at han er en
i enhver Henseende faldhund — ja mere end almind.
deligt — retskaffen og bra Mand, hvem det gaar
meget nær, at han er kommen til at bringe saa
mange Folk Tab, og jeg tror at turde sige, at han
ved denne ulykkelige Spekulationshistorie er bleven
ramt af en ganske ekstraordinær uheldig Skæbne. —
Havde han et eneste Øjeblik tænkt sig Muligheden
af disse Følger, havde han aldrig medtaget sig i
Kaffespekulationerne, derom er jeg forvisset. —

Aalborg den 19. August 1902.

Arbejdssk
J. Olufsen

[Tilføjet med blyant:]

Efter min Mening er der ikke for Skifteretten tilstr. Gr. Til at fordre kriminel Tiltale. Om nogen Fordringshaver vil begære det i Henh. t. Strfl. §263 bliver en Ting for mig.

D.25/8 02.

R.K.

[Og med anden håndskrift:]

Enig

28/8 02

Lunte

L. Chr. Pedersen

Sagfører, Aalborg.

Fremlagt i Aalborg Købstads

Skifteret den 18/9 1902

Aalborg Købstads Skifteret!

Som antagen Medhjælper i Købmand Mogens M. Uhrenholts Konkursbo tillader jeg mig herved til Efterlevelse af Konkurslovens §79 at afgive følgende Indberetning.

Fallenten er født den 15. Oktober 1876 og altsaa næppe nok 26 Aar gammel nu. Efter at have lært Kolonialhandelen heri Byen, har han været Commis dels i Randers og dels i Hjørring og var navnlig i sin sidste Plads Vidne til temmelig omfattende men sunde Spekulationer i Korn, Foderstoffer og ogsaa indenfor Kolonialbranchen. -

Fallenten er af velanset og velhavende Bondeslægt og har saaledes fra Barn- og Ungdommen af ikke været vant til at mangle noget i økonomisk Henseende, uden at han dog derfor er bleven ødsel eller forkælet opdragen. -

Han har 6 Søsken.

Allerede i sin Commistid var han bleven forlovet, og skønt han endnu ikke var 25 Aar gammel (han fik Fuldmyndighedsbevilling) paabegyndte han den 8. Juni 1901 den Kolonialforretning her i Byen, som han altsaa drev, indtil han opgav sit Bo til Konkursbehandling den 20. Juni d. Aa. Forretningslokalet er næppe heldigt beliggende, og den deri drevne Forretning har før været Genstand for

Modgang; Fallentens Formand gik saaledes ogsaa fallit, og **[Side 2]** Forretningslokalet havde siden da hentaet ledig i længere Tid, og som Følge heraf vare alle tidligere Kunder borte.

Fallenten havde ikke selv opsparet Kontanter af nævneværdig Betydning, men erholdt et Kontant Laan paa 500 Kr. af sin senere Svigerfader; af sammes Broder et Laan paa 300 Kr. og af sin Fader et Laan paa 500 Kr., disse 1300 Kroner var altsaa i alt væsentlig hans kontante Midler, hvormed han startede Forretningen, der straks fra Begyndelsen af og ogsaa senere hen blev drevet i alt væsentligt som Kontantforretning, uden at Fallenten dog af denne Grund satte Priserne paa Varerne særlig ned eller reklamerede ukollegialt i nogen Maade; jeg tror endog at turde sige, at han i Almindelighed var velanskrevet iblandt Collegaer, og man betragtede ham i Almindelighed skikket som en Mand, der nok skulde klare sig og som Fod for Fod ved Flid og Paapassenhed arbejdede sig fremad, og som vanlig ikke forødt noget som helst, men som tværtimod

levede meget stille og sparsommeligt med sin Hustru, med hvem han giftede sig i Midten af September 1901. –

Til Husholdningen fik han ogsaa hele Tiden Støtte af forskellig Art fra Hjemmet, der ligger ca. ½ Mil udenfor Aalborg. –

Hans Husleje har saa godt som hele Tiden været i alt 1700 Kr. om Aaret.

Forretningen gik jævnt fremad, saaledes at den maanedlige Omsætning fra 800 Kr. i den første Maaned var vokset til ca. 2500 Kr. i den sidste Maaned, Forretningen blev dreven. – Der var herefter at dømme al Udsigt til, at Forretningen vilde have kunnet svare sig godt nok med Tiden. –

[Side 3] Fallenten passede selv - sammen med en lille Lærling og en ung Karl - Forretningen og var i samme fra Morgen til Aften, saa af denne Grund kan sikkert intet bebrejdes ham og selv om hans Fader nu og da maatte laane ham Kontanter, naar det kuert, var Forretningen dog sikkert ved at have overstaaet sin Overgangssygdom og bleven stabil, naar blot Fallenten havde holdt sig til Kolonialforretningen alene og passet den, som han gjorde.

Ung og ikke tilstrækkelig erfaren som han var, kunde han imidlertid ikke modstaa Fristelsen til at forsøge at tjene Penge ogsaa ad anden Vej; nemlig gennem Spekulationer, som senere blev hans Ruin. – Han var – som nævnt – ikke ukendt med Spekulationer fra sin sidste Commisplads og mente ogsaa at have nogen Indsigt deri, og da han saa Gang efter Gang blev animeret af de fra Spekulationsfirmaerne i Kjøbenhavn udsendte Agenter, der pressede paa og stillede ham lyse Udsigter for Øje og Penge at tjene, bukkede han under for Fristelsen, som han dog var af den bestemte Mening nok skulde bringe ham Udbytte, og som han ingensinde havde tænkt sig tilnærmelsesvis skulde bringe ham i den Ulykke, som den senere viste sig at gøre. –

Han samlede dog en Del Beretninger og Oplysninger om Kaffemarkedet fra paalidelige Kilder, og kom der efter til det samme Resultat, som saa mange foruden ham i Aar, at der absolut ikke kunde være Fare ved at købe Kaffe, da denne aldeles sikkert maatte stige i den nærmeste Tid. –

Paa den første Kaffepost, som var paa 125 Sække **[Side 4]** à 120 Kg., tjente han straks - ½ Øre pr. Kg., og dette animerede ham yderligere, og Agenterne vare ikke sene til at benytte sig deraf, saaledes at Fallenten i Løbet af November 1901 og de paafølgende 4 à 5 Maaneder havde købt i alt 1375 Sække Kaffe til forskellige Tider hos forskellige Firmaer og til forskellige Priser og af forskellig Kvalitet. –

Da Fallenten var kommen saa langt ud i Kaffespekulationerne, begyndte Priserne pludselig at dale paa en foruroligende Maade og blev ved dermed, og samtidig viste det sig umulig for Fallenten at faa Kaffen realiseret, da han dog derved maaske havde kunnet begrænse sit Tab en Del, og havde det da været et nogenlunde overkommeligt Beløb, havde Fallenten sikkert faaet sin Fader til at træde til og betale samme, men saaledes som Forholdene nu udviklede sig, og Kaffetabet næsten var uberegneligt, vel mellem 10.000 à 15.000 Kr., vilde Faderen forstaaeligt nok ikke have med det at gøre, og Følgen heraf var den, at Fallenten maatte opgive sit Bo til Konkursbehandling. Efter den nu passerende Tvangsrealisation af Konkursboets Lager m.v., vil dette i alt vel indbringe en godt

5.000 Kr., men er Fallentens Kreditorer – bortset fra Kaffespekulationerne – en ca. 14.000 Kr., hvoriblandt Laan af Faderen og af Bekendte og Venner godt en 4.000 Kr., saa Fallenten maa jo sikkert have været

insolvent, selv om Kaffespekulationerne ikke vare komne til, men dette er noget som vel næsten altid vil være Tilfældet med en Begynderforretning, hvor Vedkommende ikke har noget nævneværdigt at begynde med men maa laane sig frem straks.

Paa Grund af Forretningens Beskaffenhed som **[Side 5]** Kolonialforretning er Bogholderiet ikke meget omfattende; Kontoerne i den autoriserede Hovedbog ere senere overførte i en saakaldet Ris Konto; men i øvrigt mener jeg, at der ikke i nogen Maade kan udsættes noget paa hans Regnskabsvæsen, som jeg tværtimod maa anse for at være i den mest mønsterværdige Orden. –

Den Tilsidesættelse af den ved Konkurslovens §46 paalagte Forpligtelse kan derefter Forholdets Natur ikke være [paa] Tale. –

Om der efter det foran anførte er Forhold til Stede, som kan begrunde criminel Undersøgelse mod Skyldneren maa bero paa et Skøn af den ærede Skifteret, som forhaabentlig maa kunne faa et Indblik i Forholdene gennem det foran anførte. –

Strafansvar paa Grund af ødsel Levemaade og højt Spil vil der efter Fallentens økonomiske og stille Liv næppe være Tale [om], da faa har levet et mere mønsterværdigt Levned. Tilbage er altsaa kun eventuelt Ansvar paa Grund af Fallentens Spekulationer, og her afhænger det atter af et Skøn over, om disse har været af den Natur, at den derved skabte Risiko maa kunne siges ikke at have staaet i Forhold til hans Formue. –

Ved Bedømmelsen heraf maa der fornuftigvis ses hen til, at det sikkert er under ganske ekstraordinære – for selv mere erfarne ældre Forretningsmænd næppe forudseelige – Forhold at Risicoen er bleven af det Omfang, som den er her. -

Havde den indskrænket sig til et mindre, overskueligt Tab, havde Fallenten sikkert fundet den fornødne Støtte hos sin velstaaende Fader, der efter Fallentens bestemte Mening baade kunde **[Side 6]** og vilde have hjulpet ham med Kontanter i saa Maade. –

Jeg har det Indtryk af Fallenten, at han er en i enhver Henseenede fuldtud – ja mere end almindeligt – retskaffen og brav Mand, hvem det gaar meget nær, at have en Kommerce til at bringe saa mange Folk Tab, og jeg tror at turde sige, at han ved denne ulykkelige Spekulationshistorie er bleven ramt af en ganske ekstraordinær ublid Skæbne. –

Havde han et eneste Øjeblik tænkt sig Muligheden af disse Følger, havde han aldrig indladt sig i Kaffespekulationerne, derom er jeg forvisset. –

Aalborg den 19. August 1902.

Ærbædigst

L. Chr. Pederse

Renskrejet af Hans Wendelboe Bøcher, marts 2021